

Конкурентоспособност чрез развитие на клъстерите

Здравейте!

Благодаря за поканата и за възможността, която предоставяте на нас, младите хора в България **да изкажем своето мнение и по този начин да се включам в процеса на взимане на решение.**

Първо, бих искала да кажа, че **темата за икономическото развитие на България е актуална** не само в политиката и в бизнеса, а и сред студентите и младите хора. Питаме се какво ще се случи в бъдеще – каква ще бъде средата, в която ще работим и живеем и в която ще отраснат децата ни. Питаме се и доста често оставаме без отговор. Може би защото това е грешният въпрос. **Може би защото трябва да се питаме не какво ще се случи, а какво ще направим ние, младите хора, за силно икономическо развитие на България.**

Клъстерите все повече навлизат като тема в България. Като всяка сравнително нова концепция, те са **интересни и предизвикват внимание, критики и похвали.**

Обективно погледнато, вече знаем, че идеята зад клъстерите е компании от различни индустрии да работят тясно една с друга за развитието на иновативни продукти, да поддържат двустранни връзки с образованието и науката и да опират на държавата до толкова, доколкото тя създава благоприятна бизнес среда. Клъстерите са географски локации, където са обединени големи и малки компании, университети, научно-изследователски центрове, браншови организации. Синергиите между тях създават допълнителна предпоставка малките и средни предприятия да са иновативни и експортно ориентирани, да заемат водещи позиции в пазарни ниши на глобално ниво.

Интересен пример за клъстер е **виненият клъстер.**

От страна на бизнеса, производството на вино е съчетано в развитието на други индустрии като земеделие, ресторантьорство, туризъм. Във веригата на добавената стойност се включват редица подпомагащи индустрии – от производители на торове и пестициди през производителите на барели и коркови тапи до производителите на бутилки, етикети и специализираните изделия. Не бива да забравяме и производителите на оборудване за винопроизводство. Това, което искам да кажа, изреждайки всички тези примери, е че развитието на даден клъстер излиза извън рамките на една индустрия и създава търсене на продукти и услуги и заетост в много други.

Разбира се, в условия на жестока световна конкуренция са необходими иновации в технологиите и процесите. Това е ролята на **образованието и науката** – специализираните училища за агрономи, университетите и изследователските центрове да подготвят квалифицирани кадри, които непрекъснато да надграждат и подобряват вече съществуващите технологии и процеси.

Важна е и ролята на **държавата**, която създава цялостната бизнес среда и която, в лицето на специализирани правителствени агенции и общински структури, регулира и подкрепя винопроизводството.

Необходимо е различните „играчи“ във винения клъстер – **представители на бизнеса, образованието на науката и държавата, да работят заедно**, да обменят своите впечатления и да споделят нуждите си. Такава координация може да бъде извършена от **асоциация на винопроизводителите или друга неправителствена организация**.

Когато всичко това е налице, можем да говорим за съществуващ винен клъстер. **Интересното е, че голяма част от участниците, изграждащи винения клъстер, са налице в България**. Нещо повече, в България вече има регистрирана и организация-шапка на производителите и ценителите на вино.

Както споменах, един клъстер е тясно свързан с редица други клъстери и индустрии. Основите на клъстера за **винен туризъм** в България са поставени още през 2007 година с разработването на концепция за девет маршрута на територията на цялата страна. В изготвянето на проекта участват представители на лозаро-винарската камара, на общините и на бизнеса. Също така представители на държавната администрация оказват техническа помощ при определянето на туристическите обекти, които могат да се включат в маршрутите. Заложено е финансирането да се осъществява на база еврофондове и на база самофинансиране, което трябва да се осигури от общините. Основата е поставена.

С този пример искам да кажа, че ние всъщност не само говорим за клъстери в България, а те реално се зараждат и имат потенциал. Във всяко едно звено на един клъстер, младите и енергични хора могат да намерят своето място и по този начин да допринесат за цялостното развитие на клъстерите и на икономиката ни.

Благодаря.